

kelig Grund til at fraraade at vedtage Lovene, saaledes som de ere komne til os. Den ærede Landssthingsmand fra Falster (Stampe) har meent, at det er saa aldeles urimeligt, at der er blevet tilføiet „og skal der derhos tilkomme enhver Jordbruger lige Frihed til Stedets Brug“. Havde der staaet „Gaardens“, sagde han, saa vilde det have havt en bedre Betydning for ham, idet der saa kunde menes der ved Bygningerne; jeg tænker, at han meente til Brug for dem, som boede i Bygningerne. Men det synes mig, at det forandrer ikke noget i Sagen; thi staaer der „Stedet“, saa er der jo dog Intet, som forbyder den ærede Landssthingsmand at forstaae ved Stedet Stedets Bygninger. Sted maa her nødvendigviis staae istedetfor „Gaard“; det er idem per idem, og det sees ogsaa let, hvorfor der er sat „Sted“ istedetfor „Gaard“; det er, fordi Ketten til at male til egen Huusholdning nu efterdags maa tilkomme enhver Jordbruger, da Forffjellen imellem complete Hovedgaardens Ciere og andre Jordbrugere nu er hævet. Enhver Jordbruger kan nu male til egen Huusholdning hvad enten han er Huusmand, Boelsmand, Gaardmand eller Sædegaardseier, og man har derfor ikke vel kunnet sætte „Gaardens Brug“, men har blot sat „Stedets Brug“. Jeg vil gjerne indrømme, at man maaskee kunde have udeladt Ordene „og Føde for egne Creaturer“, men jeg troer derimod, at det er ganske hensigtsmæssigt, at man har tilføiet Ordene „og skal der derhos tilkomme enhver Jordbruger lige Frihed til Stedets Brug“. Jeg troer, siger jeg, at det ikke havde været nødvendigt, naar man tilføiede disse Ord, at der stod „og Føde for egne Creaturer“, men der er dog aldeles ingen Misforstand deri, som den ærede Landssthingsmand har villet paapege. Selv om det var blevet staaende alene „og til Føde for egne Creaturer“, saaledes som det stod i det fra Landssthinget affendte Forslag, var det ogsaa noget tvivlsomt. Jeg tillod mig allerede forrige Gang, Sagen her var for, at gjøre opmærksom paa, at det var tvivlsomt, naar der stod, at man havde Ret til Formaling til Føde for egne Creaturer, om det saa ogsaa var tilladt, naar de Creaturer, man havde i sin Stald, ikke vare Ens egne. Hvad man vel

nærmest har tænkt paa herved er, naar der f. Ex. er en Forpagter paa en Gaard, og denne Forpagter har Cierens Creaturer, om han saa kunde være berettiget til at male til Føde og saa for Cierens Creaturer, og derfor synes det mig ikke, at der er noget Uheldigt i denne Bestemmelse. Den ærede Landssthingsmand har ogsaa spurgt om, hvorfor man har brugt Udtrykket „Jordbruger“. Det er blevet brugt, for at ikke enhver Næringsbruger skulde have Lov dertil, og jeg troer, at man snarere kunde have rettet en Bebreidelse imod Forslagsstillerne eller dem, som have vedtaget Loven, hvis de ikke havde brugt Ordet „Jordbruger“. Man har altsaa brugt dette Udtryk for at udelukke Næringsbrugerne, for at det ikke skulde siges, at enhver Næringsbruger var indbefattet derunder. Jeg skal foreløbigen indfrænke mig dertil.

Schytte: Den ærede Ordfører har bebreidet mig, at jeg med vel stærke Farver har udtalt mig om Møllernes nuværende Stilling, og spurgt, hvilke mærkelige Forandringer det da var, der vare foregaaede med den. Det er mig i høieste Grad mærkeligt, at han med sin Skarpsindighed ikke har lagt Mærke til, at der er foregaaet den mærkelige Forandring, at Møllebruget om ikke i Gjærningen saa dog i Principet er givet fri ved nærværende Forslags Bestemmelser i § 2, idet det er tilladt Enhver at male; det er dog vel en mærkelig Forandring, som man maa indrømme vil have en saare betydelig Indflydelse paa hele Møllebruget; men nu er jo endog foreslaaet, at Enhver ad Bevillingsveien, som her skulde, saa at sige, gives Lovhjemmel, kan faae Tilladelse til at forbinde sit Næringsbrug med Mølleri. Har jeg altsaa Lov til at nedsætte mig som Bager, kan jeg faae Lov til at blive Møller; er jeg Brygger kan jeg ligeledes tillige blive Møller. At Mølleri herved vil blive underkastet den allerstørste Vilkaarlighed er indlysende, og det vil virkelig ikke være muligt for de paagældende Autoriter at sætte Grændse for Vilkaarligheden. Mølleri er efter min Overbeviisning ifølge denne Bestemmelse for Endeel givet til Priis. Den ærede Ordfører bemærkede: at der var Forffjel paa Landet og Kjøbstæderne; det er ganske rigtigt, men det er erkjendt af Regjeringen i Motiverne, at den